

Бүтээд-Монгол УНЕН

БК(б) П-ийн Бүтээд-Монгол Мокком ба БМАССР-ий CGK-ий
ыдербырил газета

БМАССР-ий CGK-ий тавдхал Сеедл зарлаха болзор ба тереен деере хельсехе зылныд тухал
БМАССР-ий Централна Гысехе Комитедаль Президиумей тогтоохонь:
1. БМАССР-ий Централна Гысехе Комитедаль зургаадугаар зарлал 5-дхал Сеедл, 1938 оной маартиин 5-най ыдер Улаан ыде гоордот зарлаха.
2. Сеедл деере доор дурсгдahan асуудал хельсехе:
„БМАССР-ий Верхоовно Соведа тунгаса тунгалтиин тухал дырмел“ проеет (докладчик Иваноов С. М.)
БМАССР-ий CGK-ий тырылгеш- G. BELGAJJEV.
БМАССР-ий CGK-ий секретарь- BERTANOV.

Стаалин ургасиин тьлөө, малазалай тырген дебзельтиин тьлөө стасаановшалан темесеze орогтй, ныxed, ерегтеi ба емегтеi колхознууд!

ХҮДӨӨ АЗАХУИН СТАХААНОВТАНАЙ РЕС- ПҮБЛИКИН СЛИОДОЙ ДЕЛЕГАДУУДНАА НЫХЕР СТААЛИНА БИШЕГ

Хындете ныхер Стаалин!

Биденер, Бүтээд-Монгол респуубликин хыдөө азыхуин стыхаановтанай слиодто хабдагсад болбол Танда, социализмай агуу хйе илтануудай организаатор ба ударидгаша, инаг воозд ба баша-стыхаановтанай тырел есегеде халуун амарий хыргенебди.

Танаар инаглан хыгзылгеден, манай болшевииг паартиаар удариулан стыхаановтанай хыделөөн хаддаа эелай ындер дедеде бйеэсиин тьлөө, коммунизмий тыргенеер байгуулхын тьлөө арабыгедийн хысен тьгес хыделөөн болоо, тере хаддаа манай агуу хйе арадай хысе шадалин болзо ороо, тере хаддаа манай респуубликин арадай азыхуин быхий халбаринуудий езеlee.

Бүтээд-Монгол хыдөө азыхуин стыхаановтан, колхозно байгуулалтй бехизылхын тьлөө темесел хымзылгеден, биденер болбол агуу хйе Стаалин эпохиин халбаран бадарза байгаа, арадуудай хыбьд өөрингөө стыхаановтанай слиод деере сугларза, ныхер Стаалин, Танай хытелбер дор жабаза тулхан амзалануудаа дынгыдй гаргабди. Тигеед, ындер дедеде ургасиин тьлөө ба социализм хыгзылхын тьлөө, зил бирийн 7-8 миллиард пүүд тариаа хуриадаг болзо геze, Танай табихан зорилгй дьыргехиин тьлөө саахаддаа темесеleege амий табиабди.

Ене зилныдте респуублике дотор хеден араадзуугаад стыхаановтан-трактаристнууд, камбайноорнууд, хоншод, аалисад, моришод өөрингөө ыледерийн ноормий 3-4 дхал хыбьшелен дьыргеze, гахамсагта покзаателнуудий хыделмеридөө хариулагсад ургазга гарга. Гебес, бидене нельед олон дутагдалнууд, хыделмеридемнай алдунтай жабдалнууд ий, тедений егел богонихон болзор соо усадхадди геze, биденер уялгасаа ыгенебди.

Буртаг бузагай троцко-бухааринтанай бандидууд ба фашистанай хылехенсид бырзаазно националистнар болбол манай респуубликин хытелбериде ыни удаан сургаад байза, стыхаановтанай хыделөөнй дорхан, социализм газартариаалгий хыд-хен, манай сengelig ба хыхийв азабайдалий бу-хасаа геze оролдohon байна. Гебес, еде бузар булайнууд бол биденей коммунизм тееze зорихон манай илалтат хыделөөгй зогсоозо шаддагй ба бидений Ленин-Стаалин хылгадмал замхаа ерйилен зайлуулза хезеeshi шадхыгй байна.

Биденер, хорото агентуурий есестен хыртел бутасохихо, агилон елрйилхе ба респуубликин хыдөө азыхуин ара-дай дайсануудаар хегдехен хорололгиин хойсолонгуудий усад хычин тьлөө егел шидхей хемзееныдй абхадди геze, ныхер СТААЛИН, Танда-ыгөө ыгенебди.

Биденер, болбол манай респуублике хаддаа хйе деере бай-хын негехенши минуута мартангыбиди, биденер болбол али болзоор, хелен деере бйе, хын херег деере, революцион-н херемее бехизыл-н, фашиз лазундигнуудий хайр гамгыгөөр бутасохихын херегте быхий хемзееныдй абхадди.

Биденер, ныхер СТААЛИН, Танда, мьнөө хыдөө азыхуин байгаа амзалануудаа ыгөө ариадхын тьлөө хыхийв азабайдалаа, енеегеe гамнангы табихадди геze, ыгөө ыгенебди. Биденер, ерегтеi ба емегтеi стыхаановтан болбол ур-хын тьлөө ыгенеe даабарий колхоз, совхоз, МТС ба инаг быхен дьыргехе ба хыбьшелен дьыргехешй геze Танда бата ыгөө ыгенебди.

Биденер, өөрингөө слиод деере социализм малазалай ыд-херийн тьлөө ысэд, тодо уялгоннуудий абаабди, мьнөө элде малай тоо тологой моридой тьлөө 10 проц., томо еbe-малаар 20 проц., хонь ба жамдааар 30 проц., галагаар 40 проц. ургуулза геze наидунабди. Агротехниис хуралсалй илгичноор судалхадди, ниутагай ыдөөрөөний дьырен хереyle-бди, малая теzeeele, дулаан байраар хангаабди-социализм малазалай хыгзылхын тьлөө быхий ылоовныдй бий бол-нохадди.

Биденер Танда, ныхер СТААЛИН, ындер деде шанартай-аар ба богонихон болзор соо, Стаалин гурбадугаар табанай-ий тырышын хабарай тарилгий ынгереge, ындер ургасиин ть-лөө ба социализм малазалай хыгзылхын тьлөө респуублике соо хылхен, социализм мьриееji ыргенеер делгerylхедди, геze, наидунабди.

Биденер Танда, ныхер СТААЛИН, зил бирийн 7-8 миллиард тариаа ыледерилхе геhen, Танай даалгаварий хынде-лгөө дьыргехе геze ыгөө ыгенебди.

Агуу хйе стыхаановтанай хыделөөн мандаг!
Манай тырел, болшевииг паарти мандаг!
Социализмай агуу хйе илтануудий ысхеге ба ор-ганизатор, манай ныхер ба баша-агуу хйе Стаалин мандаг!

Малая ыдөөхиин тьлөө темесехедди ныхер N. Ардаановой ыге

Тынхеней аймагай Дзерзилскиин неремзете
колхозоой хоншон

Ныxedyyd, би мьнөө 62 геeш. Манай маламнай халтайб, 1931 ондо колхозоод ороо, 1932 ондоо хойсо мьнөө-ер хыртел зунгы ыргелзе колхозоог хонь хараза бай-ам. Зил бири гарбан тьлиин хылылгыл жахала хайнаар бадг би.
Мьнөө манай колхоз 2650 агил хонитой, 630 толгой ыртел и 188 адуу моридтой байна.

ХҮДӨӨ АЗАХУИН СТАХААНОВТАНАЙ РЕСПҮБЛИКИН СЛИОД ДЭЭРЭ ҮГЭ ХЕЛЭЛГИН ҮРГЭЛЗЭЛ

Byxesojuuzna viistavkada hainaar beledxexe

БМАССР-ий CGK-ий тырылгеш ныхер Белгаажевай ыгехөө

Ныxedyyd, манай слиод бол-мил 50 проц., салгадза бата-лагдаа. Енеен соохой 13 кол-хоз, 19 ферме ба 6 хы-ныд кандидад болгон ба-талгдahan байна. Гебес, ыxe-рей азал деере хыделмерилзе байхан негеш хаалиша медьил-ге ыгегй. Малазал деере хы-делмерилдег ерхм хыныд манда ысеен бйе бй. Вистав-кин бедекей тьлаар манай респуубликин Газартариаалан-гай Аркомаад хйе муугаар хыделмерилзе, вииставкин бе-ледхей хойсо татахан байна.

Тигеед, вииставкин бедеке-лий маарта харада дьырге-е жохотой тьла, ене хыделмерий дари дьыргеge хереgeti.
Манай респуублике дотор 1937 он соо малай тоо толгой хйеер немеze шаддагй бай-хан байна. Гебес, ене 1938 ондо мал азали хыгзылхын тухай прагматиствиин ыгехен даабарий дьыргехиин тьлөө е-сентегеер хыделмерилзе тьлай хйе зорилго байна. Колхозоой азалай тыры хыныд болзо, таан-нар болбол тоо инициативагаар хыделмерилзе ба малазалай теexникй судалхын тьлөө ердем бйсеге хуралсасаа тон шалза зорилго байна.

Аймагай газарай тагагай хы-делмерилгеш-агроном, зоо-теexникй гансхан кансе-лаараа тоород ле саархан хе-рег деере хуурахаа бйе, кол-хозуудта жамарш бодото тун-ламза, заабаринуудий ыгедеггй байна. Зиселхед, Заканамнай аймагай Утаата-Далхайн сомо-нол колхозууд тариаа таридг болхоор 8 зил болоо геze. Ене 8 зил соо мегеш хайн тариаа ургуулза шаддагй байна. Енеен тухай аймагайн хытел берилгеш ба агрономууд негеш озоо, тедене зааварй ыгегй байха ыгм.

Ныxedyyd, ене слиодхоо та-раза, өөхөдгөө колхозууд-та ошохон, тарилгада бедеке-лий богонихон болзор соо дьы-геге, ерхм бедекей-тегээр тар-илгадаа орохо хереgeti.
Ене слиод деере Byxeso-juuzna хыдөө азыхуин виистав-ка тухал негеш хын ыге хе-леегй байна. Виставкада бе-декей тьлаар манай респууб-лике тон хангалтгай бедекей тьлаабди. Вииставкада ха-баадхын тьлөө манай рес-пуубликин колхозууд, совхоз-ууд ба МТС-уудхаа 199 ме-дйлыгеныд ороhon байна. Тигеед, ене медьилгеныдй

Ныxedyyd, ене слиодхоо та-раза, өөхөдгөө колхозууд-та ошохон, тарилгада бедеке-лий богонихон болзор соо дьы-геге, ерхм бедекей-тегээр тар-илгадаа орохо хереgeti.
Ене слиод деере Byxeso-juuzna хыдөө азыхуин виистав-ка тухал негеш хын ыге хе-леегй байна. Виставкада бе-декей тьлаар манай респууб-лике тон хангалтгай бедекей тьлаабди. Вииставкада ха-баадхын тьлөө манай рес-пуубликин колхозууд, совхоз-ууд ба МТС-уудхаа 199 ме-дйлыгеныд ороhon байна. Тигеед, ене медьилгеныдй

Ныхер N.A. Кырбаатовой ыгехөө

СССР-ий Верхоовно Соведаг deputad
Kabaanskiin MTS-ий директор

Манай респуубликин колхозооде байханай тухал бо-зунд болбол ындер деде ургаса-абиин темеселе, социализм мал-азалай ыдхерин хереgeti, 1937 ондоо хйеесег амзалануудий тулхан байна. Тигебес, биде-нер енеегеere хизарлаза шад-хыгйбди.

Ене зил хабарай тарилгада муу бедекей байнади. Мьнөө хыртел ыргелхей дууан хаагдагй, трактарай ре-моонт дьыргегедегй, агротех-ниис хемзееныдй жабуулга табалдхал байна.

Манай зорилго хаддаа, соци-ализм мьриееji ыргенеер делге-рыize, ене табалдхалнуудий ты-рген усадхаса, хабарай тарилгй тон богонихон болзото, саан-хайнтагаар ынгерехын тьлөө темеселе байнабди.

Ныxedyyd! Би өөрингөө аймагай тарилгада жамараар бе-лхонихон хелехе ханааб.
Тарбагатайн аймагай колхозуудтай манай аймаг мьриее-де ороhon байна. Мьнөө ха-барай тарилгада ерхмее бе-ледхейн тьлада колхозуудаар социализм мьриееji ыргенеер емхидгедее.

Манай аймагай колхозууд ыгехе хааза дьыргеней, агро-техниис хемзееней жабуулга муу бйе емхидхейл байна.

Тигебес, медерхе хереgeti, тарилгйн бедекей мандагшй олон дутагдалнууд бй. Лиме-хей хйе хыделмерил хе хереgeti геeш.

Манай МТС болбол ене зилде быхий зорилгонуудаа бодото деерен бейлгылзе, респуублике соогоо тыры машина-трактар-на сталануудай тоодо гар-ха геze би хананаб.

(Аплосмеентнууд).

Кандагальтин иеспримхооздо стыхаановтанай амараха, амар-тайн гер байгдahan байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Кислюова гегеш амартайн геге ошохо пы-тиовкий ныхер Бьталоовхоо абза байна.

Герноовой фото

Byxii emegtei ba eregtei staxaanovtanda, emegtei ba eregtei kolxoozniguudta, sovxooz ba MTS-уудай хыделмерилсede, трактаристнуудта, комбайноорнуудта, агрономуудта, зоотехникыдте, МТС ба газарай ооргануудай хыделмерилгешede

Бүтээд-Монгол хыдөө азыхуин стыхаановтанай ба тыры хыныдй слиодой делегадуудай хандалга

Хындете ныхед аа!

Совеед Сојуузал азалсад бол-бол Верхоовно Соведа тунгаса хунгалта деере өөрингөө мориалсо-политикон негедели, болшевииг паартий, инаг воозд, есеге, баша ныхер Стаалин тоирон сарсанхай байханаа, өөрингөө Ехе ороний улам бйеэылхер беле байханаа ыгөө неге дхал демонстраа-калан байна.

Социализм мьрилсөө болбол манай орон соо азалсан олоой-тий политикон тьлаар хымзы-лгылхе гахамсагта хургуулй болоо. Манай Ехе ороний улам саахаддаа халбарайн, комму-низмий хыделмел тьлада баргдасгй хысе ба арга хереgeti хаддаа социализм мь-рилсееде байна.

Манай респуублике соо хабарай тарилгада зисеete хайнаар бедекей тьлөө социализм мь-рилсөө улам улам ыргенеер дел-герзе байна. Мьрилсееде улам улам шинендй бригаданууд, колхозууд, аймагууд хабдаа оролсоно. Каоанск Тар-агатайтай, Хори Селенгетей, Загарай Зедетей мьрилсее, ене мьрилсеегөө тарилгада зисеete хайнаар бедекей тьлөө бй-хий респуубликин мьрилсөө бол-гозо байна.

Ныxedyyd, манай зорилго жй байнаб гегед, ене мьрилсееji хыхий хысе ба аргаараа дем-еge, енеений гынзегьегеер ба ыргенеер жабуулза, тереийн ындер дедеде Стаалин ургасиин тьлөө, социализм малазалай де-селей тьлөө быхий респууб-ликин мьрилсөө болгохо. Енеений бейлгылхе ыслоови биденер-ий. ынгереge, хыдөө азыхуин зилдй дынгыд жй хариулаб гегед, манай респуубликин колхозууд ба совхозууд бол-бол, ныхий сојуузалтай мьн-ле адли, зил быриде 7-8 миллиард пүүд тариаа абха тухай ныхер Стаалинаар табгдahan болзо-гий шидхехе хереgeti тьласа жйрехиин хариулаа.

Зил жйрехе бири манай газар-най ыгөө хайнтай, колхозууднай байлагй, аза байдал-най кылытырне ба сengelig болзо байна.

ынгереge зилде зарим зарим угаастагууд деереhee gek. би-рийн 20-25 центнер генице, gek. бирийн 22 центнер овюус, 24 центнер жаемеен хуриааа абхан Тарбагатайн аймагай „Маартиин 8“, „Крааннофе Зна-и“ (ыргелзелин 3-дхал нилурта)

NYX. IVANOVOI BIŞEHEN BIŞEG BA NYX. STAALINAI XARIUU

NYXER STAALINDA

Kyrske ooblastiin, Mantyroovskiin rajoonoi BLZKS-ai PK-ai Ştaadna propagandist—Ivaan Filiippoviç, Ivanoovho.

Xyndete nyxer Staalin, dooro dursag-dahan asuudalai namda tailbarilza ygeitnai etgyylen guinam: manai ende niutaguudaar, myn komsomooloi obkoomdos xadaa manai orondo socializmai esesei ilalta tuxai xojor ondoogoor oilgodog baina, gebel zyrisel-deenydei negedexi gryypil xojordoxitoins hamardag baina. Tanai hurgaalnuudta—Soveed Sojuuz soo socializmai sydbaa tuxai—dotoodiin ba gadaadiin zyrisel-deenydei xojor gryype tuxai xelehen baidag.

Zyrisel-deenydei negedexi gryype tuxain oilgodosto baina, jyyb gexede, bidenen tedenii şiidxeebdi—oron dotoromnai socializm ilaa.

Zyrisel-deenydei xojordoxi gryypil tuxai gexe gy, ali socializmai oron ba kapitalizmai xoorondoxi zyrisel-deenydei tuxai bi xariuu abxaa hananab. Socializmai esesei ilalta xadaa gadaadiin zyrisel-deeny-

dii şiidxexe gehen uşartai ba interveenceheer dyren graantitai, tiime xadaa kapitalizmai restavracahaa graantilxa jabadal bolno geze, Taa zaahan bainat. zygeer, zyrisel-deenydei ene gryype bolbol gansaxan byxii oronuudai xydelmerişedei xyselelgeer şiidxegdeze bolxo baina.

Tiigeedş, mya Lenin xadaa—“gansaxan delxein masştaab deere, gansaxan byxii oronuudai negedehen xyselelgeenydeer eseslen ilaza bolxo baina”—geze bidenii hurgadaghen.

BLZKS-ai obkoomdo bolhon, ştaadna propagandistinarai seminaarta baixadaa, bi Tanai hurgaalnuudii yudehe bolgozo, socializmai esesei ilalta xadaa delxein masştaab deere bolzo bolxo jym geze xeleeb, tiixedem obkoomoi xydelmerileşed—Yroeenko (obkoomoi negedegeer sekretarş) ba Kazelkoov (propagandiin instryykter) minii

xelehen ygii trockits yzel gargaiga geşe geze kvalificirovalhan baina.

Tiixeden bi ene asuudal tuşaa Tanai hurgaalnuudhaa citaatanuudii tedende unşaza ygöb, teed Yroeenko bolbol „nyx. Staalin 1926 ondo tiigeze xeleen hen, mynөө xadaa bide 1938 ondo baina geşebdi, tiixede bidenen esesei ilalta ygel baigaa hemdi, mynөө bolxodo esesei ilaltatai bainabdi, mynөө interveence ba restavracaa tuxai hanaza ogto bolxogyi“ geed, gurbantoomoo xaaxii namda duradxahan baina. Saaşaa Yroeenko—“bidenen mynөө socializmai esesei ilaltatai bainabdi, tiimeheer interveenceheer ba kapitalizmai restavracahaa dyren graantitai baina geşebdi”—geze xelene. Iigeze namaiji trockizmda tuhalagşaa bolgozo toolood, propagandiis xydelmerihөөm gargahan ba komsomoolo baiza bolxo ba bolxogyi tuxaimai asuudal tabihan baina.

Socializmai esesei ilaltatai baina gybdi, ali dab deere ygei gy?—eneenii tailbarilza ygeitni, nyxer Staalin, guinab. Odoonoi baldalai xubilaltanuud deereheer garhan, nemelte odoonoi material ene asuudal tuşaa, magad, bi yşөө oloogyi baiza bolxob.

Myn tereenşelen, ene asuudal tuşaa nyxer Staalinai hurgaalnuud бага зerge хуушараа геze Yroeenkiin medyyihen medyyilgi bi antibolşevii medyyige geşe geze tooloxo bainab. Tiin obkoomoi xydelmerileşed, namaiji trockist geze tooloxodoo zyb tilgene geşe xа gy. Enen namba tonş gomodoltoi ba doromzolulhan jabadal bolno.

Nyxer Staalin, guiltadamni arşangyl, —Kyrske ooblastiin, Mantyroovskiin rajoonoi, 1-dexi Zaseemskе selşoveed—Ivaan Filiippoviç Ivanoovto—gehen adresaar xariuu ygeitnai guinab.

18. 1. 38 on.

I. IVANOOV.

Nyx. Ivaan Filiippoviç IVANOOVTO xariuu

Taaşji, nyx. Ivanoov, zyb bainat, xarin Tanai ideine zyrisegşed geze gy, nyxed Yroeenko ba Kazelkoov buruutai baina.

Egee jaaxadaab gexede.

Nege orondo, ene uşarta, manai oron soo socializmai ilalta tuxai asuudal xadaa—xojor ondo ilgaata talatai baihandanş heşegleşgyi baina,

Manai oron soo socializmai ilalta tuxai asuudalai negedexi talanş bolbol manai oron dotorxi anginuudai xarilsan xandalsaxa jabadalnuudai probleemii xabaaduulan abna. Ene xadaa dotoodiin xariil-aanuudai tala myn. Manai oronoi xydelmerişen angi bolbol manai tariaşşantai zyrisel-deegöe daban garza ba tedenetel sojuuz, xani xamta xydelmerilgi zoxi-on baiguulza şadaxa gy? Manai oronoi xydelmerişen angi bolbol manai tariaşşantai sojuuz baiguulan, manai oronoi byrzyneril yi soxizo, tedenheer gazar, zavooduud, şaxtnuud ba tere meteselen bişe jyyminş bulian abza, ööringöe xyşөө angigy şine bylgem, xyşed socialis bylgem baiguulza şadaxa gy?

Manai oron soo socializmai ilaltii tuxai asuudalai negedexi talataniş xolbootoi problemanuud iime baina.

Ede problemanuudta leeniniizm xadaa poloşitelno xariuu ygene. „Bidenen xyşed socialis bylgem baiguulgada xeregeti byxii şuxala jymenydytei bainabdi“ geze Lenin hurgana. Iime baixadanş, bidenen ööhedingöe xyşөө ööringöe byrzyneril daban garza, socialis bylgem baiguulza şadaxa ba baiguulxa johotoibdi. Hyilde faşizmai agentnar ba şpionnuud bolhon, Troocki, Zinoovjev, Kaamenov ba bişe gospodaanar bolbol bişe oronuudta, kapitalis oronuudta socialis revoliiyiciin uridşalan ilalta ygeigöer, manai orondo socializmi baiguulza bolxo baihanii arşadag hen. Ede gospodaanar xadaa bişe oronuudta „revoliiyiciin ilalta“ bolxo gehen falşiv barimtar ööhedingöe suxarixa jabadalli niuun daldalza, bodoto deere manai oronii gedergens, byrzyaazna johoor xyşeltiin zam uruu erjyylii xyşehen baina. Tiigeed enen tuxai manai partida ede gospodaanartai imagta arşaldan garhan baigaa. Parti bolbol zyb baihan ba xarin Troocki ba tereenii kompaniin buruu baihiinş, manai oronoi xyşeltiin saaşşaa jabasa xaruulaa. Jyyb gexede, yngerhen ene sagal torşoo soo, bişe oronuudta socialis revoliiyiciin ilaltii ygei baigaaş haanş, bidenen ööhedingöe byrzyneril usadaxa, ööhedingöe tariaşşantai axadygyei xani xamta xydelmerilgi zoxi-on baiguulza ba gol tyleb socialis bylgemii baiguulza amzaad bainabdi.

Manai oron soo socializmai ilalta tuxai asuudalai negedexi taliiin xereg iime baina.

Nyx. Ivanoov, Tanai nyxed Yroeenko ba Kazelkoovtoi arşaldan arşaldan xadaa asuudalai ene talada xabaadana bişe xа geze bi hananab.

Manai orondo socializmai ilalta tuxai asuudalai XOJORDOXI talanş bolbol bişe oronuud, kapitalis oronuudtai manai oronoi xarilsan xandalsaxa jabadalai probleemii ba bişe oronuudai byrzyneritai manai oronoi xydelmerişen angiliiin xarilsan xandalsaxa jabadalai probleemii xabaaduulan abna. Ene xadaa—GADAADIIN, ULASXOORONDIIN xarilsaanuudai tala myn. Nege oronoi ilahan socializm bol bolxeden olon xysetel kapitalis oronuudaa xyrieolegdeed baixadaa, seregeer dobtolon orolgiin (interveence) ajuulhaa ba tiime bolxoloooro, manai oron soo kapita-

lizmi gedergens bodxooxo hedelgenyyd-hee öörilgeş xysed garaantilagdahan deere toolozo şadaxa gy? Manai xydelmerişen angi ba manai tariaşşan bolbol kapitalis oronuudai xydelmerişen angiliiin sersjoozno tuhalamzagyigöer, ööhediingöe xyşөө, ööringöe byrzyneril jaaza tedenen daban garaa hem be, tereen şingieer bişe oronuudai byrzyneril daban garza şadaxa gy? Ondogoor xeleen haa: socializmai ilalta manai oron soo esesei geze gy, ali socializmai ilalta bolbol gansaxan nege oron soo bolhon baixadanş, xarin kapitalis xyrieelge yrgelzelheer baihan, tiime ysloovido manai oron xadaa seregeti dobtololgiin ba kapitalizmi gedergens bodxooxo hedelgenyydei ajuulhaa sylөө geze toolozo bolxo gy?

Manai oron soo socializmai ilalta tuxai asuudalai XOJORDOXI talataniş xolbootoi problemanuud iime baina.

Ede problemanuudta leeniniizm xadaa otricaatelna xariuu ygene. „Byrzyaazna xarilsaanuudai restavracahaa xyşed garaantilagdaxa udxaaraa socializmai esesei ilalta bolbol gansaxan ulasxooron-diin masştaav soo bolzo şadaxa baina“ (BK) (b) Partiiin XIV konferenciin medeeze rezoliucii yzegtii, —geze Leninizm hurgana. Ene xadaa, ulasxooron-diin proletariaadai sersjoozno tuhalamza bolbol jixe xysen bolxo ba tereenyigöer nege oron soo socializmai esesei ilaltiiin zorilgo şiidxegdeze bolxogyi baina gehen udxatai. Gebeş, ene bolbol bidenen ööhedeş garaa hugsaraad, gadaa teihee tuhalamza xylieeze huuxa johotoibdi gehen jabadal bişe. Xarin ulasxooron-diin proletariaadai zyghөө tuhalamza bolbol manai oronoi oboroonii xyşeyylxe, Ulaan aarmi ba Ulaan floodii xyşeyylxe talaar. seregeti dobtolgotoi ba byrzyaazno xarilsaanuudai restavraciin hedelgenyydei temesexe temeselde byxii oron ulasaa gulidxan zagsaaxa talaar jabuulagdaxa baigaa manai xydelmeritei negedyylgedehen baixa johotoi.

Ene uşar tuxai Leninii xelxenş xadaa: „Bidenen gansaxan le gyren soo bişe, xarin gyrenyydei sisteeme soo azahuunabdi, tiin imperialis gyrenyydei zergeleed Soveed respbyblikiin udaan sag soo baixa geşens bolşogyi baina. Hyylei hyilde ali negeniinş gy, ali nygeedenş gy ilaxa johotoi, Dab deere xadaa ene eseseinş tulaza jireter, Soveed respbyblike ba byrzyaazna gyrenyydei xoorondo xede xeden ton hyreete tuldaanuud zailaşgyi bolxo baina. Ene xadaa, orolion zaxiragşaa angi, proletariaad bolbol xerbee tere orolion zaxiraxa baigaa geşegşee haa, eneene ööringöe seregeti organizaacaar batalan, xaruulxa „johotoi“ (XXIV toomoi 122-doxi xuudahanda).

Myn saaşşaa xelxenş:

„Bidenen bolbol manda duraagutalgaa eliteer medyyile baigaa, xynyid, anginuud, praviitelstvonnudaar xyrieelgedenxei bainabdi. Alibaa dobtolgo-hoo bidenen xododoo xilgaahan deere baina geşebdi geze hanaxa xeregeti“ (XXVII toomoi 117-doxi xuudahanda).

Lenin şadabaritaagar yge xeledegeereel, myn ende ynge xolisogyi, kursaar ba şangaar aad, ynşon sexeer ba ynşoner xelehen baina.

Ede nyxeselnyydei yndehe huuri deereheer Staalinai „Leninizmei Asuudalnuud“ soo tiigeze xeledehen baixa:

„Socializmai esesei ilalta bolbol in-

terveenciin hedelgenyydheer ba tiime xadaa, myn restavracahaa xyşed garaanti myn bolno, jyyb gexede restavraciin jamarbaa sersjoozno hedelge bolbol gansal gadaada talahaa sersjoozno demzelgiin baigaa xada, gansal ulasxooron-diin kapitaal demzelgiin baigaa xada bolzo bolxo baina. Uşar tiimeheer byxii oronuudai xydelmerişedei zyghөө manai revoliiyiciin demzelge ba tiime tiiteree, zarim xedii oronuudtaş haa, ede xydelmerişedei ilalta bolbol interveence ba restavraciin hedelgenyydheer garaantilxa, tyryylen ilahan oronoi xyşed garaantiin şuxala ysloovinş, socializmai esesei ilaltiiin şuxala ysloovinş myn bolno“ („Leninizmai Asuudalnuud“. 1937 on, 134 xuudahanda).

Neereşji, kapitalis xyrieelgeliiin faakta niydeş aniaad xandaxa ba manai gadaadiin daisad, şizeelebel, faşistnar bolbol uşar boloo haanş, SSSR-te seregeti dobtolgoor oroxiin hedelge xexegy jym geze hanaxa boloo geşegşee haa, enieedetei ba uimar jabadal bolxo baina. Gansaxan hoxor aad, hairxuu xynyid gy, ali aradai heremze buuruulxii xyşehen, niuusa daisad iimeer hanaza bolxo baina. Seregeti interveenciin baaxanş amzalta olhon uşarta, interveentner bolbol ezelhen rajoonuudtaa soved baiguulgi handargaxa ba byrzyaazna baiguulga gedergens bodxooxiin hedelge xexe baihanlii buruuşaxa boloo haa, myn dorogyi enieedetei bolxo baina. Deniikin gy, ali Kolşag ezelhen rajoonuudtaa byrzyaazna baiguulgi gedergens bodxoodoggyi haa? Deniikin-hee gy, ali Kolşaghaa faşistnar jyygeer ylyy be? Kapitalis xyrieelgeliiin baihaar baitar, seregeti interveenciin ajuulii ba restavraciin hedelgenyydei gansaxan tene-gyyd gy, ali ööringöe daisan xarşa yzeleş ba aradai zagsaalli ebden huladxaxii oroldohon oroldolgoor hairxalgaar daldalxii xyşehen, niuusa daisad buruuşaxa bolxo baina. Gebeş, xerbee tus oron bolbol öörilgeş toiruulad kapitalis xyrieelge-tei ba xerbee ene oron bolbol interveenciin ba restavraciin ajuulhaa xyşed garaantilagdaagy baixadanş, socializmai ilaltii nege orondo esesei geşe geze toolozo bolxo gy? Bolxogyi baihanş eli.

Nege oron soo socializmai ilalta tuxai asuudalai xereg iime baina.

Iime bolxoloooro, ene asuudal xadaa xojor ondo ilgaata problematii bolno: a) manai oronoi dotoodiin xarilsaanuudai problema gexe gy, ali ööringöe byrzyneril dabaxiin ba xyşed socializmi baiguulxiin problema ba b) manai oronoi gadaadiin xarilsaanuudai problema gexe gy, ali seregeti interveenciin ba restavraciin ajuulnuudhaa manai oronoi xyşed xangaxiin problema b ina. Negedegeer problemanş bidenereer şiidxegdeed baina, uşaranş xadaa manai byrzyneril usad-xagdanxai ba socializm gol tyleb baiguulagdaad baina. Ene bolbol manaida socializmai ilalta geze gy, ali byrii todoor xeleen haa, nege oron soo socialis baiguulxiin ilalta geze nerlegdeged. Xerbee manai oron oltirog deere baigaa haanş ba xerbee tereenii toirood xeden olon, bişe, kapitalis oronuudai ygei baigaa haanş, ene ilalta bolbol esesei geşe geze, bidenen xeleze şadaxa baigaa. Teed bidenen oltirog deere bişe, xarin „gyrenyydei sisteeme soo“ azahuuna geşe aabzebdi, tiin ede gyrenyydei jixenxi xubiniş, interveenciin ba restavraciin ajuul bii bolgozo, socializmai orondo daisan xarşaar

xandadag baina, tiime xadanş, socializmai ilalta bolbol manai oron soo yşөө esesei bişe geşe geze, bidenen elite ba ynşon sexeheer xelenebdi. Zygeer enen deereheer jyyg garab gexede, xojordoxi problemanş dab deere şiidxegdeegy ba teneenii yşөө şiidxexe xereg bolood baina. Tiime tiiteree: xojordoxi problemanş xadaa negedexi probleemii jamar johoor şiidxex hembii, tereen şingieer gexe gy, ali manai oronoi gansal öörilni xyselelgeer şiidxexe bolşogyi baina. Xojordoxi probleemii ulasxooron-diin proletariaadai sersjoozno xyselelgenyydii byxii manai soved aradai byriş ylyy sersjoozno xyselelgenyydtei negedxen niilyylen, tiime johoor şiidxexe bolno. Byrzyaazno oronuudai xydelmerişen angiliiin SSSR ei xydelmerişen angiliiin internacionalni proletaar xolbootii xyşeyylxe ba byşeyylxe xeregeti; manai orondo seregeet dobtolon oroxo uşar boloo geşegşee haanş, manai oronoi xydelmerişen angiliiin byrzyaazno oronuudai xydelmerişen angiliiin zyghөө politikon tuhalamzii emxid-xexe, myn tereende adali byrzyaazno oronuudai xydelmerişe angida manai oronoi xydelmerişen angiliiin zyghөө ali bolxo tuhalamzii emxid-xexe xeregeti; Ulaan aarmi, Ulaan floodii, Ulaan aviaaci Ososvaxilimii byxii xemzegeerens xyşeyylxe ba byşeyylxe xeregeti. Manai gadaadiin daisadai jamarş „jyre toxiodohon uşaral“ ba jamarş fookusuudta bidenen gente deere ortoxogyin... tulad seregeti dobtolgiin ajuulai urda, byxii xarşai aradai zagsamal baidalda barışa gaxa xeregeti.

Nyx. Yroeenko bolbol xyşed leeninei yzel surlaltuudii bişe, ondo yz barimtalza baihanş, Tanai bişegheer medegdene. Tere bolbol, medexede, bidenen mynөө socializmai esesei ilaltatai kapitalizmai restavracaa ba interveence hee xyşed garaantitai bainabdi“ geze bataldag baina. Tiin nyx. Yroeenkiin deheeröö buruutai baihandanş heşeg reze bolxoor bişe. Nyx. Yroeenkiin geze batallanii bolbol gansal orşon ton baigaa bodoto baidalii oilgoxo ba leeniniizmei elemeentaarna zanbarim dii medexegy jabadal gy, ygei ge medeşegxehen zaluu şinoovniigoi xon hairxalga myn geşe geze tailbari bololtoi baina. Xerbee bidenen neereş „kapitalizmai restavracaa ba interveence hee xyşed garaantitai baigaa geşegşee eneenei hyilde, xysetel Ulaan aarmi Ulaan flood, Ulaan aviaaci, xysetel Ososvaxilim, internacionalni proletaar boonuudii xyşeyylge ba byşeyylge mada xeregeti geşe gy? Ulaan aarmi xyşeyylgede osodog xeden miliaardm gii bişe ondo xeregselnyyde xandu xarin Ulaan aarmi minimym bolto rooxo gy, ali oroidonşji taraaşşan deere bolxo bişe gy? Nyx. Yroeenmetiin, tiime xynyid, xerbee tedenen nai xeregeti sybjektivne bejee ygen haa, manai xeregeti objektivno ajuulnuud baina, uşaranş xadaa tedenen ööhedingöe hairxalgaar zorilgotol gy, ali rilgogyiş haa (ene kamaatai bişel) m aradai heremzii buuruulda, xydelmer ba tariaşşadai zagsaalli ebden huladxaxa ulasxooron-diin baidalai berxedex bolxodo, manai deereheer daisadai oroxo jabadaldanş tuhaldag baina.

(Yrgelzelelnş gurbadaxi nim

Ypolglavliit 76